

Uppföljning

Delprojekt 13

Ablationer mot hjärtrytmrubbningar

Bakgrund

Ablationsbehandling av hjärtrytmrubbningar är en högspecialiserad verksamhet som i princip endast bedrivs på stora centra med samlokalisering av thoraxkirurgisk verksamhet för hantering av akuta komplikationer. I södra sjukvårdsregionen är verksamheten förlagd till Skånes Universitetssjukhus i Lund samt thoraxcentrum på Blekingesjukhuset i Karlskrona. Ablation mot förmaksflimmer är nu den vanligast förekommande ablationen i Sverige, och i genomsnitt görs ca 260 flimmerablationer per miljon invånare och år (under 2019).

I Skåne görs dock endast 187 flimmerablationer per miljon invånare och år, trots att den skånska befolkningen inte är friskare än genomsnittssvensken avseende förmaksflimmer.

I Karlskrona har man sedan 2017 successivt ökat sina ablationsvolymerna och man genomförde 2019 193 ablationer. Ytterligare volymökning bör vara möjlig. I Karlskrona utförs inte de mest komplicerade ablationerna (ablation av kammartakykardi, av patienter med medfödda hjärtfel eller ablationer på barn). Dessa utförs i Lund, där en utveckling av de mer komplexa ablationerna framöver behövs.

I nuläget finns det en kö på cirka 600 patienter till ablation på SUS, medan kön till Blekingesjukhuset är avsevärt kortare. På SUS finns planer att ytterligare öka ablationsvolymerna, men med tanke på ökat inflöde av flimmerablationer kommer det inte att räcka för att komma tillrätta med nuvarande långa väntetider. Ytterligare ett ablationslab på SUS Lund är nödvändigt för att långsiktigt tillgodose befolkningens behov av kateterablation.

Målsättning med delprojektet

Genom att knyta närmare band mellan SUS och Blekingesjukhuset säkras en långsiktig och hållbar utveckling. Detta möjliggör utveckling av verksamheter med ett nära samarbete kring volymer, fördelning, kvalitet, kompetensförsörjning, kliniska studier och forskning.

Vidare är målsättningen att ha verksamheter som möter upp mot behovet i Södra sjukvårdsregionen i nivå med de rekommendationer som finns och att komplexa ablationer kan handhas inom vår region.

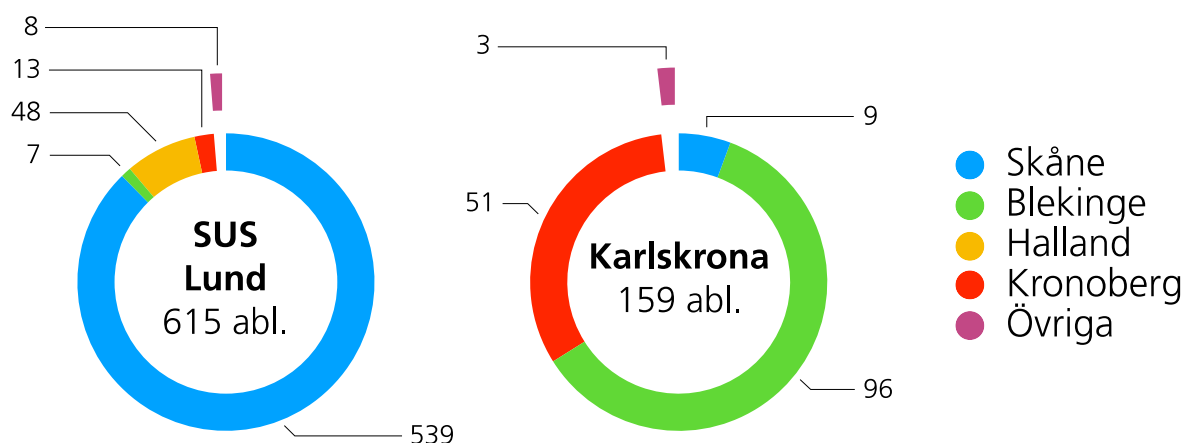
Nuläge

Den beräknade väntetiden nationellt för en flimmerablation var våren 2020 drygt sex månader. Sedan dess har COVID-19 pandemin gjort att ablationsverksamheten varit mindre än förväntat. Preliminära siffror visar att det 2020 genomfördes ca 500 färre ablationer jämfört med 2019, vilket motsvarar en minskning på åtta procent. Detta skall dessutom ses i ljuset av en tidigare stabil ökning från år till år. Det är alltså rimligt att tro att den faktiska påverkan av COVID-19 pandemin är större än de ca 500 ablationerna vi ser. Det finns med andra ord goda skäl att tro att den redan långa väntetiden har ökat väsentligt under 2020.

På SUS Lund genomfördes under 2020 ca 615 ablationer, vilket är ett 40-tal ablationer färre än under 2019 (en minskning med sex procent). Dessutom har den utökning av verksamheten som planerats och godkänts av sjukhusledningen inte kunnat genomföras p.g.a. COVID-19 pandemin. Detta tillsammans med ett ökat fokus på mottagningsverksamheten och ett ökat remissinflöde, har gjort att väntelistan till ablation har ökat till över 600 patienter. En patient med normal prioritet som skall genomgå en ablation av förmaksflimmer på SUS Lund har i dagsläget en förväntad väntetid på mer än ett år.

I Karlskrona genomfördes under 2020 ca 160 ablationer, vilket är ett 30-tal ablationer färre än under 2019 (en minskning med 18 procent). Den aktuella kötiden i Karlskrona är oklar, men nationellt har man sett en ökning redan innan COVID-19 pandemin.

De behandlade patienternas hemlän framgår av nedanstående figur.

Sedan föregående rapport har samarbetet mellan regionens båda ablationscentra utvecklats. Under 2018–2019 behandlades åtta patienter från Skåne i Karlskrona, motsvarande siffra för 2020 var nio. Rutiner har införts för att möjliggöra och underlätta överföring av patienter mellan centra. Det är viktigt att notera att den pågående COVID-19 pandemin har påverkat förutsättningarna för ablationsverksamheten menligt. Möjligheterna att utöka verksamheten och/eller samordningen har varit begränsad.

Med tanke på de växande köerna såväl lokalt som nationellt, står det klart att situationen med dålig tillgänglighet och ojämlik vård för invånarna i regionen, inte kommer att kunna lösas utan etablerande av ytterligare ett ablationslab på SUS Lund.

2021-01-14

Fredrik Holmqvist
Överläkare kardiologi, SUS
Ordförande